

พฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

THE SAVING BEHAVIOR OF PRIVATE COMPANY'S EMPLOYEES IN BANGKOK

กนกพล สมวรรณ^{*}, อภิเทพ แซ่ไคว้^{**}

บทคัดย่อ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยให้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t -test ANOVA (F-test) และสถิติ Pearson Chi-square

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัทเอกชนที่มีการออมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีช่วงอายุระหว่าง 26-35 ปี

มีสถานภาพสมรสแล้ว ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีพฤติกรรมการออมในส่วนใหญ่ พบว่าจะฝากเงินกับสถาบันการเงิน มีจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 3,001 – 5,000 บาท โดยมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานบริษัทเอกชน ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านลักษณะการออม ด้านผลตอบแทน และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานบริษัทเอกชนได้แก่ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม ส่วนใหญ่นั้นจะออมไว้เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ ออมเพื่อเกษียณอายุ และออมเพื่อลงทุนตามลำดับ

คำสำคัญ: การออม, พฤติกรรมการออม, รูปแบบการออม

Abstract

The purpose of this study were: (1) to investigate savings behavior of private company employees in Bangkok; and (2) to study the factors influencing saving behavior of the employees.

^{*} นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ

มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

^{**} อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

The sample consisted of 400 private company employees in Bangkok. The data were collected via questionnaires, and were analyzed by percentage, mean, and standard deviation. Additionally, statistical techniques including t-test, ANOVA (F-test), and Pearson Chi-square were also used. The study revealed that the majority of private company employees who do the savings are male between the age of 26 – 35 years old, married and undergraduate degree holders. Their savings are at financial institutes with the saving amount between 3,001 – 5,000 THB, and with the purpose of using the savings in emergencies. The variables that are not related to the decision to save are economic and social. The forms of saving, returns and the variable that are related to the decision to save is the motivation, with the majority being to use the savings in emergencies, to buy assets, for retirement, and to invest respectively.

Keywords: Savings, Savings behavior, forms of Savings

บทนำ

การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการออมรวมถึงการวางแผนทางการเงินที่ดีจะช่วยสร้างหลักประกันที่มั่นคงสำหรับชีวิตในอนาคต เงินออมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เป้าหมายที่แต่ละบุคคลกำหนดไว้ เช่น กำหนดไว้ว่าอีกสองปีข้างหน้าจะมีบ้านและรถเป็นของตนเอง เงินออมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เป้าหมายในอนาคตบรรลุวัตถุประสงค์ขึ้นได้ นอกจากนี้เงินออมยังใช้

แก้ปัญหาในยามจำเป็นหรือฉุกเฉิน เช่น ค่ารักษาพยาบาล เมื่อเจ็บป่วยกะทันหัน หรือเป็นเงินเก็บไว้ใช้จ่ายในยามชรา รวมถึงเป็นทุนการศึกษาของบุตรหลานของท่านก็ได้ การออมถือว่าเป็นการวางแผนทางการเงินที่ทำให้ประชาชนรู้สึกมั่นคงในชีวิตเพื่อเก็บไว้เป็นทุนสำรองใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ในช่วงเวลาที่คนเรายังมีงานประจำหรือยังสามารถทำงานได้นั้น เราอาจจะมองข้ามหรือไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการออมในปัจจุบัน ตลอดจนถึงการวางแผนการออมในอนาคต แต่อาคตนั้นเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน หากเมื่อถึงวันที่ไม่มีงานหรือไม่สามารถทำงานได้ซึ่งอาจเกิดจากปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ การถูกเลิกจ้างงาน หรือภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เป็นต้น รายได้ที่เคยได้รับประจำก็จะหายไป ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพยังมีอยู่

พนักงานบริษัทเอกชนที่ผู้วิจัยเลือกศึกษานี้ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่จะต้องมีการวางแผนทางการเงินที่ดี เพราะหากถูกเลิกจ้างโดยไม่ได้คาดการณ์ล่วงหน้า เนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจตกต่ำ หรือการเกษียณอายุ รายได้ประจำที่เคยได้รับก็จะหายไปหากไม่มีเงินออม ความมั่นคงของชีวิตก็จะลดลง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่เข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่มีความมั่นคงในงานประจำมากกว่า โอกาสในการถูกเลิกจ้างก็จะน้อยกว่าพนักงานที่ทำงานบริษัทเอกชน

ปัญหาการวิจัย

คนไทยในปัจจุบันมีพฤติกรรมการออมที่ลดลง เนื่องจากปัจจัยหลายด้าน เช่น ขาดการควบคุมการเงินที่ดี การใช้บัตรเครดิตอย่างประมาท มีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้เนื่องจากมีพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนไปสู่การใช้จ่ายที่มากขึ้นเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยต่ำ อีกทั้งสถาบันการเงินหรือแหล่งให้กู้เงินมีการเปิดให้

ประชาชนสามารถกู้ยืมได้ง่ายขึ้น ในขณะที่รายได้ไม่เพิ่มขึ้น หรือลดลงตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจ นอกจากนี้แล้วผู้บริโภคส่วนหนึ่งยังเปลี่ยนพฤติกรรมเป็น “ใช้ก่อน-ออมทีหลัง” กันมาก ส่วนใหญ่ใช้จ่ายไปกับรถยนต์ และโทรศัพท์มือถือมากที่สุด ยังมีการพบด้วยว่า คนรวยจะออมมากกว่าคนจน และคนที่อายุมากกว่าจะออมมากกว่าคนอายุน้อย แต่คนที่มีความรู้สูง และอยู่ในกรุงเทพฯ กลับออมน้อยกว่า เพราะเข้าถึงการกู้ยืมเงินได้ง่ายกว่าในยามฉุกเฉิน ที่น่าเป็นห่วงยังพบว่า ภาคครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ มีหนี้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ พนักงานบริษัทเอกชนที่มีสถานที่ทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน จึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างเพื่อคำนวณหาขนาดแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น ($N = on - Probabikity$) โดยใช้สูตรในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากร (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2546, หน้า 26)

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้เลือกเขตที่จะเก็บข้อมูลในกรุงเทพมหานครโดยแบ่งออกเป็น 4 เขต สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่

ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 400 ตัวอย่าง โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากเขตกรุงเทพชั้นใน 2 เขต กรุงเทพชั้นกลาง 1 เขต และกรุงเทพชั้นนอก 1 เขต รวมทั้งสิ้น 4 เขต ซึ่งประกอบไปด้วย เขตพญาไท เขตราชเทวี เขตพระโขนง และเขตลาดกระบัง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

สุขใจ น้ำผุด (2545, หน้า 185) ได้ให้ความหมายของการออม หมายถึง รายได้เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้ว จะมีส่วนเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปเรียกว่าเงินออม

กัลดเกิด (2551, หน้า 10) การออม หมายถึง การเก็บเงินส่วนหนึ่งหรือส่วนที่เหลือจากรายได้ที่ไม่ใช่ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคหรือบริโภค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน

ธัญลักษณ์ หมอทยา (2550, หน้า 14) การออม หมายถึง ส่วนต่างระหว่างรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ($Income - Expenses = Savings$) ซึ่งเป็นลดการบริโภคหรือการใช้จ่ายทรัพย์สินเงินทองที่มีอยู่ในปัจจุบันหรือเก็บบางส่วนเอาไว้เพื่อเกิดความสามารถที่จะบริโภคในอนาคตหรือในยามฉุกเฉินได้

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจแบบพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 32 ปี ตั้งแต่ก่อนวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และ

ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และเศรษฐกิจแบบพอเพียงนี้เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกโลกาภิวัตน์ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงจากภายในและภายนอก ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจ ทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุและสังคม สิ่งแวดล้อม รวมถึงวัฒนธรรมภายนอกได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุฑาธิปดี ฤกษ์สันหัต (2554) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการที่มีการออมเงินส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีสถานภาพโสด ไม่มีผู้อยู่ในอุปการะเลี้ยงดูพนักงานบริษัทเอกชนที่มีการออมเงินจะมีรายได้เฉลี่ยอยู่ช่วง 20,001-25,000 บาท ส่วนข้าราชการที่มีการออมเงินจะมีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง 15,001-20,000 บาท ด้านรายจ่ายพนักงานบริษัทเอกชนมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท และข้าราชการมีรายจ่ายเฉลี่ยต่ำกว่าพนักงานเอกชน

โดยมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ในส่วนด้านพฤติกรรมพบว่าทั้งพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการไม่มีการวางแผนการออม คือ ไม่มีการกำหนดไว้แน่นอนในแต่ละเดือน แต่จะออมตามเงินที่เหลือ มีจำนวนเงินออมต่อเดือน 1,000-5,000 บาท และมีวัตถุประสงค์การออมคือ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน รูปแบบการออมส่วนใหญ่ออมประเภทเงินฝากออมทรัพย์และมีแนวโน้มการออมในอนาคตเพิ่มขึ้นด้านปัจจัยกำหนดการออมทั้งพนักงานเอกชนและข้าราชการจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านระดับรายได้มากที่สุด

กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่าพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยส่วนใหญ่ออมในสถาบันการเงิน และจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.37 โดยที่จุดมุ่งหมายของการออมส่วนใหญ่มีการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินผู้ออมยังมีความต้องการที่จะออมในระยะยาว แต่จำนวนเงินออมของผู้ออมยังต่ำอยู่ ดังนั้นควรหามาตรการในการกระตุ้นการออมให้เพิ่มมากขึ้น โดยอาจจะเพิ่มสิทธิประโยชน์จากการออมให้เพิ่มสูงขึ้นเพื่อจูงใจให้ประชากรกลุ่มนี้มีความต้องการออมหรือสถาบันการเงินควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง หากจำนวนสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 คนทำให้การออมลดลง 1.756 ดังนั้นจึงควรมีการวางแผนครอบครัวเพื่อไม่ให้มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากเกินไป จำนวนค่าใช้จ่ายในครอบครัวเพิ่มขึ้น

กฤษณา มระ, พัชราวลัย ชัยปาณี, เมธิณี วณิกกุล, รัฐชัย ศีลาเจริญ, นาถฤดี ศุภกิจจาร์ักษ์ (2557) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผล

ต่อรูปแบบการออมของผู้ออมในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมผ่านตลาดทุน จากการศึกษาพบว่าจากกลุ่มตัวอย่างของผู้ออมในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยเฉลี่ยมีการศึกษาคดี มีรายได้ปานกลางไปถึงค่อนข้างสูง และมีอัตราการออมเฉลี่ย ร้อยละ 32 ของรายได้ประจำ โดยที่ วัตถุประสงค์หลักของการออมคือเพื่อไว้ใช้จ่ายหลัง การเกษียณอายุ รูปแบบการออมที่เลือกคือการฝากเงิน กับธนาคาร ซึ่งค่าธรรมเนียมประกันชีวิต และซื้อ อสังหาริมทรัพย์ มากกว่าการลงทุนซื้อตราสารการเงิน ในตลาดทุน ผลการวิจัยพบว่าผู้ออมทราบดีว่า การลงทุนซื้อตราสารการเงินจะได้รับผลตอบแทนสูง แต่ก็มีความเสี่ยงสูง และมีความซับซ้อนเข้าใจยากจึง ไม่สนใจที่จะลงทุน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ออมให้ความสำคัญต่อการจัดสรรเงินออมไปลงทุนซื้อ อสังหาริมทรัพย์มากเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากเชื่อว่าการลงทุนประเภทนี้มีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนใน ตราสารการเงิน รวมทั้งความจำเป็นในเรื่องที่อยู่อาศัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ มีการ เก็บข้อมูลแบบเชิงสำรวจ โดยสามารถแบ่งได้ 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ ข้อมูล ที่ต้องเก็บรวบรวมเอง วิธีการเก็บข้อมูลจะใช้การทำ แบบสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถามเป็น เครื่องมือในการสำรวจพฤติกรรมกรรมการออมของกลุ่ม พนักงานบริษัทเอกชน โดยกลุ่มตัวอย่างจะเป็นผู้ตอบ แบบสอบถามเอง (Self-administered Questionnaire) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ การศึกษาค้นคว้าจากตำราวิชาการ เอกสารและ บทความต่าง ๆ จากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออม เงิน รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างรวมถึงการค้นคว้าจาก ตำราและเอกสารต่าง ๆ เป็นแบบปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของกลุ่มพนักงาน บริษัทเอกชน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการดำเนินการเก็บตัวอย่าง ตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำแบบสอบถาม พร้อมทั้งหาค่า ความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงของคำถามเมื่อ แบบสอบถามผ่านตามที่กำหนดผู้วิจัยดำเนินการแจก แบบสอบถามด้วยตัวเอง และบางส่วนมอบให้ผู้แทน แจกไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง และเก็บ รวบรวมแบบสอบถามคืน

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบ ความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาลงรหัส และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณหลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยตามที่ตั้งสมมติฐานไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในครั้งนี้ จะใช้ การคำนวณค่าสถิติดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม โดยใช้ข้อมูลทั่วไป

ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ออมโดยใช้ค่าสถิติ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อช่วยในการหาคำตอบที่เป็นแนวทางสนับสนุนการตัดสินใจ

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน การวิจัย โดยเป็นการนำผลที่ได้มาจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ไปใช้อ้างอิงและอธิบายถึงกลุ่มประชากร (Population) ทั้งหมด การบรรยายหรือสรุปผลจะใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability) มาทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติ Chi Square, T-Test และ ANOVA (F-Test)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะประชากรส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่าพนักงานบริษัทเอกชนที่มีการออมส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีช่วงอายุระหว่าง 26 – 35 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อายุงานอยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้อยู่ในอุปการะทำให้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 10,001 – 20,000 บาท

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในด้านพฤติกรรมการออมพบว่าพนักงานบริษัทเอกชนส่วนใหญ่ฝากเงินกับสถาบันการเงิน มีจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 3,001 – 5,000 บาท โดยมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลในการตัดสินใจออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานบริษัทเอกชน ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านลักษณะการออม ด้านผลตอบแทน และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานบริษัทเอกชน ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม ส่วนใหญ่นั้นจะออมไว้เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ ออมเพื่อเกษียณอายุ ออมเพื่อลงทุนตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัทเอกชนเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 26 – 35 ปี ซึ่งถือว่าเป็นช่วงวัยทำงานมีสถานภาพสมรสแล้ว ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีอายุงานมีอยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้อยู่ในอุปการะทำให้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยอยู่ที่ 15,000 – 20,000 บาท/เดือน ส่งผลให้เหลือเงินออมจำนวนน้อยลงในแต่ละเดือน สอดคล้องกับงานวิจัย จุฑาธิปไตย ฤกษ์สันทัต (2554) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่าพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการที่มีการออมเงิน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีสถานภาพโสด และไม่มีผู้อยู่ในอุปการะเลี้ยงดู พนักงานบริษัทเอกชนที่มีการออมเงินจะมีรายได้เฉลี่ยอยู่ช่วง 20,001-25,000 บาท ส่วนข้าราชการที่มีการออมเงินจะมีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง 15,001-20,000 บาท ด้านรายจ่ายพนักงานบริษัทเอกชนมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท และข้าราชการมี

รายจ่ายเฉลี่ยต่ำกว่าพนักงานเอกชน โดยมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ในส่วนด้านพฤติกรรมพบว่าทั้งพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการไม่มีการวางแผนการออม คือ ไม่มีการกำหนดไว้แน่นอนในแต่ละเดือน แต่จะออมตามเงินที่เหลือ มีจำนวนเงินออมต่อเดือน 1,000-5,000 บาท และมีวัตถุประสงค์การออมคือ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ด้านรูปแบบการออมส่วนใหญ่ออมประเภทเงินฝากออมทรัพย์และมีแนวโน้มการออมในอนาคตเพิ่มขึ้น ด้านปัจจัยกำหนดการออมทั้งพนักงานเอกชนและข้าราชการจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านระดับรายได้มากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ด้านพฤติกรรมการออม

พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เลือกที่จะออมเงินโดยผ่านช่องทางทางการเงินกับสถาบันการเงิน จำนวนเงินออมโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 3,000-5,000 บาท มีระยะเวลาในการออม 1-5 ปี โดยส่วนใหญ่วัตถุประสงค์เพื่อเก็บเงินออมไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินคิดเป็นร้อยละ 40.0 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่าพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยส่วนใหญ่ออมในสถาบันการเงิน และจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.37 โดยที่จุดมุ่งหมายของการออมส่วนใหญ่มีการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินผู้ออมยังมีความต้องการที่จะออมในระยะยาว แต่จำนวนเงินออมของผู้ออมยังต่ำอยู่ ดังนั้นควรหามาตรการในการกระตุ้นการออมให้เพิ่มมากขึ้น โดยอาจจะเพิ่มสิทธิประโยชน์จากการออมให้เพิ่มสูงขึ้น เพื่อจูงใจให้ประชากรกลุ่มนี้มีความต้องการออมหรือสถาบันการเงินควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

หากจำนวนสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 คนทำให้การออมลดลง 1.756 ดังนั้นจึงควรมีการวางแผนครอบครัวเพื่อไม่ให้มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากเกินไป จำนวนค่าใช้จ่ายในครอบครัวเพิ่มขึ้น

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการออมจากการศึกษาพบว่าภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับแรงจูงใจในการออมมากที่สุด โดยส่วนใหญ่เน้นออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ ออมเพื่อเกษียณอายุ และออมเพื่อการลงทุนซึ่งกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยรัตน์ กฤษณามระ, พัชราวลัย ชัยปาณี, เมธินี วนิกกุล, รัฐชัย ตีลาเจริญ, นาถฤดี ศุภกิจจารักษ์ (2557) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการออมของผู้ออมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมผ่านตลาดทุน จากการศึกษาพบว่าจากกลุ่มตัวอย่างของผู้ออมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยเฉลี่ยมีการศึกษาดี มีรายได้ปานกลางไปถึงค่อนข้างสูง และมีอัตราการออมเฉลี่ย ร้อยละ 32 ของรายได้ประจำ โดยที่วัตถุประสงค์หลักของการออมคือเพื่อไว้ใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ รูปแบบการออมที่เลือกคือการฝากเงินกับธนาคาร ซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิต และซื้ออสังหาริมทรัพย์ มากกว่าการลงทุนซื้อตราสารการเงินในตลาดทุน ผลการวิจัยพบว่าผู้ออมทราบดีว่าการลงทุนซื้อตราสารการเงินจะได้รับผลตอบแทนสูง แต่ก็มีความเสี่ยงสูง และมีความซับซ้อนเข้าใจยากจึงไม่สนใจที่จะลงทุน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ออมให้ความสำคัญต่อการจัดสรรเงินออมไปลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์มากเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากเชื่อว่า

การลงทุนประเภทนี้มีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในตราสารการเงิน รวมทั้งความจำเป็นในเรื่องที่อยู่อาศัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. แบบสอบถามมีความเข้าใจยากในบางส่วน ผู้ตอบแบบสอบถามจำเป็นต้องใช้ความรู้ขั้นสูงในการตอบแบบสอบถาม ทำให้เกิดความสับสนและไม่ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

2. ควรเพิ่มข้อคำถามปลายเปิดให้มากขึ้น เช่น วัตถุประสงค์การออมของท่านคืออะไรโปรดระบุ เพื่อให้เห็นเป้าหมายของการออมที่ชัดเจนขึ้น

3. ควรเพิ่มในข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านความเสี่ยง เพื่อจะได้รับการรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการออมของผู้ออมได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งแต่ละบุคคลชอบหรือรับความเสี่ยงได้ไม่เท่ากัน บางคนชอบความเสี่ยงมากผลตอบแทนสูง หรือบางคนไม่ชอบความเสี่ยงเลย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผู้ศึกษาเห็นว่าหัวข้อการศึกษาสามารถนำไปต่อยอดในการศึกษาครั้งต่อไปได้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการออมของพนักงานเอกชน เช่น ปัจจัยใดที่มีผลโดยตรงต่อการออมทำให้พนักงานเอกชนนั้นมีการวางแผนการออมที่ไม่แน่นอน รวมถึงข้อมูลที่วิเคราะห์ได้จะช่วยเป็นแนวทางในการวางแผนการออมต่อไป

2. สามารถนำข้อมูลไปศึกษาในเชิงเปรียบเทียบและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ปริมาณการออมของพนักงานเอกชนเพื่อเป็นประโยชน์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการกำหนดรูปแบบผลิตภัณฑ์ในการออมให้สอดคล้องและตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้ออมได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนว่าพนักงานบริษัทเอกชนในเขตต่าง ๆ 4 เขตดังกล่าวว่าเป็นพนักงานบริษัทเอกชนที่มีอยู่ในภูมิภาคานั้น ๆ หรือไม่หรือเป็นพนักงานบริษัทเอกชนในเขตอื่นที่มาทำงานใน 4 เขตดังกล่าวก็ได้

2. ควรมีการเปรียบเทียบระหว่างช่วงอายุของพนักงานบริษัทเอกชนว่าอยู่ใน Generation ไหนเพื่อจะได้ทราบจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนของแต่ละช่วงอายุ

เอกสารอ้างอิง

- กฤตภาส เลิศสงคราม. (2555). **พฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์**. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จงรัก บุญแสง. (2553). **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์ สาธารณสุขอุดรดิตถ์**. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต. (2555). **เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร**. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชูวีรัตน์ คงเรือง และประภาสิต อินสุวรรณ. (2552). **พฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่กำหนดสัดส่วนการออมของครัวเรือน กรณีศึกษา หมู่ที่ 7 ตำบลหารเทา อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง**.
- เดือนรุ่ง ช่วยเรือน. (2555). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของภาคครัวเรือนในชุมชนเกาะเป็ยะ จังหวัดตรัง**. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- นันทการ นันทวิสัย. (2552). **การศึกษาเปรียบเทียบการภาวการณ์ออมของครัวเรือนในภาคเกษตรและภาคเกษตร**. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์การจัดการ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุ่งนภา ศรีธัญญาโชติ. (2550). **พฤติกรรมกรรมการออมเพื่อใช้จ่ายอนาคตของประชาชนกรณีศึกษาผู้บริหารศูนย์การขายบริษัทประกันชีวิตจำกัด**. ปรินญารัฐศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารทั่วไป, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรเวศม์ สุวรรณระดา และสมประวิณ มั่นประเสริฐ. (2551). **ปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการออมของผู้ที่มีงานทำในประเทศไทย จากการศึกษาข้อมูลสำรวจในระดับจุลภาค**.
- วันเพ็ญ ปกรณ์ประเสริฐ. (2557). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของพนักงานในอุตสาหกรรมรถยนต์นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด จังหวัดระยองวารสาร**. เศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ. ศรีนุช อินละคร. (2548). **การเงินบุคคล**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคารในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม**. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุขใจ น้ำผุด. (2545). **ยุทธศาสตร์การบริหารการเงินส่วนบุคคล**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภาพร คล้ายเกตุ และสมพงษ์ มหิงส์พันธุ์. (2550). **ปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือนเกษตรในประเทศไทย**. ปรินญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สุวีณา กลัดเกิด. (2551). **การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เขตนิคมอุตสาหกรรมบางกะดี จังหวัดปทุมธานี**.